

Dalabyggð
b/t Þórður Már Sigfússon
Miðbraut 11
370 Búðardalur

Reykjavík, 7. nóvember 2019
UST201910-217/A.B.
10.04.02

Efni: Lýsing – Breyting á aðalskipulag Reykhólahrepps 2006 - 2018 - Vindbú í Garpsdal

Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa Reykhólahrepps er barst 17. október sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um skipulags- og matslýsingu vegna breytingar á aðalskipulagi Reykhólahrepps 2006 – 2018.

Í greinargerð kemur fram að aðalskipulagsbreytingin nær til allt að 3,3 km² af óbyggðu landi í landi Garpsdals sem verður breytt í iðnaðarsvæði til vindorkunýtingar.

Í greinargerð kemur fram að breytingin gengur út á að skilgreina iðnaðarsvæði undir raforkuvinnsluna og önnur mannvirki sem henni tengjast. Til stendur að reisa vindmyllugarð með allt að 35 vindmyllum auk safnvirkis til framleiðslu á rafmagni, allt að 130 MW.

Sjálfbær þróun

Í greinargerð gildandi aðalskipulags Reykhólahrepps 2006-2018 segir að markmið skipulagsins sé m.a. að stuðla að því að nýting lands, auðlinda og mannauðs sé í samræmi við markmið sjálfbærrar þróunar (bls. 9). Auk þess kemur fram í greinargerð aðalskipulagsins þar sem hugtök eru útlístuð: „*Sjálfbær þróun: Þróun sem gerir okkur kleift að mæta þörfum okkar án þess að draga úr möguleikum komandi kynslóða á að mæta þörfum sínum. Miða skal við að landi sé eigi skilað í verra ástandi til næstu kynslóða en það er nú.*“ Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess, þar sem tillagan gerir ráð fyrir umfangsmiklum framkvæmdum, að fjallað sé um í breytingartillögunni hvernig hún samrýmist ofangreindum markmiðum.

Ásýnd og landslag

Hér er um að ræða breytingartillögu sem mun hafa umtalsverð áhrif á ásýnd þar sem vindmyllur eru mjög stór mannvirki og geta valdið takmörkunum á annarri landnotkun vegna stærðar. Breytingin mun hafa áhrif á landslag og geta vindmyllur jafnvel verið ráðandi þáttur í landslagi vegna stærðar og hreyfingar spaða.

Umhverfisstofnun bendir á að áherslur eru skýrar í lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd og í landsskipulagsstefnu varðandi ásýnd svæða. Í umfjöllun um umhverfis- og menningargæði í landsskipulagsstefnu segir að mikilvægt sé að huga að ásýnd og yfirbragði nýrra mannvirkja í dreifbýli og hvernig þau falli að umhverfi sínu. Einstök mannvirki geta orðið áberandi í landi því oft sést vítt yfir til sveita.

Að mati Umhverfisstofnunar er mikilvægt að allar byggingar falli vel að svipmóti og einkennum lands eins og kostur er, en í 69. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd segir: „Við hönnun vega, virkjana, verksmiðja og annarra mannvirkja skal þess gætt að þau falli sem best að svipmóti lands. Við mat á umhverfisáhrifum og afgreiðslu leyfisumsókna vegna slíkra framkvæmda skal taka afstöðu til þessa atriðis.“

Umhverfisáhrif

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að það sé metið hver áhrif breytingartillögunnar verði á lífríki (búsvæði fugla, gróður), landslag og ásýnd, útivist, hljóðmengum frá vindmyllum og hvernig brugðist verði við ljósmengun, skuggavarp og ískasti frá vindmyllum. Umhverfisstofnun telur mikilvægt að fjallað sé um ofangreinda þætti í breytingartillögunni þar sem hér er um að ræða umfangsmiklar framkvæmdir og stór mannvirki.

Umhverfisstofnun telur mikilvægt að staðarval fyrir umrædda starfsemi í tillögunni ráðist af því að sem minnst röskun verði á gróðri, votlendi og búsvæðum fugla og tekið sé tillit til verndargildi þessara þátta.

Samlegðaráhrif

Umhverfisstofnun tekur undir það sem kemur fram í greinargerð að tillagan fjalli ekki einungis um að skilgreina iðnaðarsvæði undir raforkuvinnsluna, heldur er einnig verið að fjalla um önnur mannvirki sem henni tengjast. Umhverfisstofnun bendir því á mikilvægi þess að fjallað sé um í breytingartillögunni heildar áhrifaþætti framkvæmdarinnar, s.s. vegagerð, undirstöður, byggingar, tengingu við flutningskerfi raforku, (háspennulínur) og efnistöku til að hægt sé að meta heildar umhverfisáhrif breytingartillögunnar.

Umhverfisstofnun bendir á að unnið er að tveimur aðalskipulagsbreytingum fyrir vindorkuver að Hróðnýjarstöðum og Sólheimum í Laxárdal í Dalabyggð og telur stofnunin mikilvægt að það komi fram í tillögunni hvernig breytingartillagan samræmist svæðisskipulagi Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar 2018 – 2030 m.t.t. vindorkuframleiðslu.

Hljóðvist

Umhverfisstofnun telur mikilvægt að reglugerð nr. 724/2008 um hávaða sé höfð til hliðsjónar við vinnslu tillögunnar en markmið reglugerðarinnar er að koma í veg fyrir eða draga úr skaðlegum áhrifum af völdum hávaða. Í 4. gr. reglugerðarinnar segir: „Íviðauka, töflum I-III, eru tilgreind viðmiðunarmörk fyrir leyfilegan hávaða frá umferð ökutækja, flugumferð og hvers konar atvinnustarfsemi. Þar sem dvalarsvæði á lóð er skilgreint skal þess jafnframt gætt að hljóðstig sé undir 55 LAeq. Á kyrrlátu svæði skal hljóðstig í þéttbýli ekki fara yfir Lden 50 dB(A) og í dreifbýli ekki yfir Lden 40 dB(A).“

Vegir í náttúru Íslands

Þar sem breytingartillagan gerir ráð fyrir nýjum vegum bendir Umhverfisstofnun á að skv. 2. mgr. 32. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd skulu sveitarfélög við gerð aðalskipulags gera tillögu að skrá á stafrænum kortagrunni um vegi aðra en þjóðvegi í náttúru Íslands þar sem umferð vélknúinna ökutækja er heimil. Sveitarfélög skulu í tillögunni flokka vegina í samræmi við flokkun skv. 4. gr. reglugerð nr. 260/2018 um vegi í náttúru Íslands.

Í 3. mgr. ofangreindra laga segir að við mat á því hvort tilteknir vegir skuli tilgreindir í vegaskrá skv. 1. mgr. skal sérstaklega líta til þess hvort akstur á þeim sé líklegur til að raska viðkvæmum gróðri, valda jarðvegsrofi, hafa neikvæð áhrif á landslag, víðerni og ásynd lands eða hafa að öðru leyti í för með sér náttúruspjöll. Einnig má líta til þess hvort um greinilegan og varanlegan veg sé að ræða, hvort löng hefð sé fyrir akstri á honum og hvort umferð á tilteknum vegi skuli takmarka við ákveðnar gerðir ökutækja, viss tímabil, náttúrufarslegar aðstæður eða við akstur vegna ákveðinna starfa.

Við gerð skránnar skulu sveitarfélög jafnframt hafa samráð við Umhverfisstofnun eða önnur stjórnvöld þjóðgarða ef við á, Vegagerðina, Landgræðslu ríkisins, Landmælingar Íslands, samtök útivistarfélaga, náttúru- og umhverfisverndarsamtök, Bændasamtök Íslands og Samtök ferðaþjónustunnar.

Vegagerðin heldur utan um skrána en sveitarfélög bera ábyrgð á að senda tillögur þegar vinna við aðalskipulag fer fram.

Skráin hlýtur samþykkt samhliða afgreiðslu aðalskipulags eða breytinga á aðalskipulagi, sbr. 32. og 36. gr. skipulagslaga, nr. 123/2010.

Axel Benediktsson
sérfræðingur

Virðingarfyllst

Björn Stefánsson
sérfræðingur